

БЕЛЕЖКИ КЪМЪ ГЛАВА XXX.

¹ Прекрасна статия за Паисия е написалъ Маринъ Дриновъ въ Браилското Период. списание, IV, 1871, 1—26. За пръвъ пжтъ е обърнато внимание върху полузабравения Паисия въ Български книжици 1859, 540. Раковски направи първи извадки отъ Паисиевата история въ книгата си за Асена I.

² Шафарикъ, *Gesch. der. südslav. Lit.* III, 305.

³ Така се почва, напримѣръ, главата за обръщането на помацитѣ и бошняцитѣ въ ислямъ: „Патриархъ нѣкто цариградскій, аду наслѣдникъ, діаволу другъ, вторій Іуда, новій Арія, ошолъ при царя Селима на поклоненіе и казалъ ему: царю многолѣтній, естъ твои подданицы болгарскіи родъ, соровы челоуѣцы въ бранѣхъ непобѣдиміи, и аще не смиришь ихъ до конца, то паки возстануть на тебе и возмутъ землю свою отъ тебе“ и т. н.

⁴ Вж. моята *Bibliographie*, № 513. Въ книгата не се споменува нито името на Паисия, нито издательтъ. Оригиналната Паисиева история никога не излизала на бѣлъ свѣтъ.

⁵ Този ржкописъ, който се намира все още въ Котелъ, е описанъ отъ Кръстьовичъ въ Бѣлг. книжици 1859, 540 и въ Читалище I, 1871, бр. 2.

⁶ Оригиналътъ сега се намира у Григоровича въ Одеса. За пръвъ пжтъ е издаденъ отъ Раковски въ „Дунавски лебедъ“ (Бѣлградъ 1861 г.), следъ това отъ Книжовното дружество въ Браила въ Период. спис. V и VI. Ржкописитѣ на Софрониевитѣ видински трудове, споредъ съобщението на г. Дринова, се намиратъ у българския екзархъ.

⁷ Въ второто (Н. Садъ 1856) и третото (Букурещъ 1865) издания простиятъ Софрониевъ езикъ е доста много изопаченъ. *Bibliographie*, 446.

⁸ Ще трѣбва да се заеме нѣкой българинъ съ подробна биография на Софрония. До неотдавна още имаше хора, които лично сж го познавали, като, напр., князь Стефанъ Богороди, Софрониевиятъ внукъ. Единъ Софрониевъ портретъ (съ маслени бои) има въ Цариградъ въ народния домъ при бѣлг. църква; заедно съ дома Богориди го подарилъ на българския народъ.
